

GULYÁS JÓZSEF

ELVESZETT PARADICSOM

A szót ki kell mondani gyökerestől.

*Utolsó mesterség ez. Percenként
megúáltatják velem.
Utolsó mesterség ez, a legutolsó.*

*Isten óvja a mi fehér lányainkat
az elbukott, hazátlan költőktől,
óbégnak az ártatlan,
a legsötétebb üzleteket kötögető anyák,
ezek a csúf banyák.
S a költő összetenné
a két első lábát, hacsak beszagolhatna
a nagy világos teázókba.*

*

*Késő, késő megragadni
a kis hasított élű kalapácsot,
cérnát pöngetni
vagy üllőn verni ki dalom,
rádió s tévé beleivel
szuszogni el sötétedésig,
az üllőt pöngetni,
üresen, mikor a hangja
ezüst meg arany ötvözet,
mikor a hangja: vas.
Késő, késő
válogatnom a hangszerek között,
s ha meggondolom,
hogy itt a hangszerek döntöttek,
sokkal később.
Útálom magam, a hangszerem:
örökölt púpomat. Bánom
a kis hasított élű kalapácsot,
az üllőt,
hogy fölvettem a kesztyűt,
hogy elfogadtam a kihívást.*

*Nyírettyük, csontnak fűrészze,
kis rossz vonók,
egy hajszál kitágul.*

*Nyírettyük között látom:
az éden sörénye
szitákra omlik, selyemháló.*

*Mint pici fellocsolt kápolna,
reggeli műhelyem.
Mert kint éppen májusi reggel
bontja szírmát
a műhely előtt.
Lovak jönnek, László angyalai,
konyítva lépnek oltárom elébe,
nyakuk hangszer,
nyakuk, melyre vágóhidak
véres szeme pillant,
a nyakuk, ó,
e szitákra hajló mező,
tenger aranyhúr sustorog.
Mekondul az üllő
a kovácműhely szentélyében.
Mint a ló, bánom
a hangja-ezüst-meg-arany üllőt,
bánom,
hogy fölvettem a kesztyűt,
hogy elfogadtam a kihívást.*

*Más kezek kalapálják
a májusi fények rózsáit.*

Utolsó hangszer ez, a legutolsó.

NE JÖJJÖN IDE

*Ne jöjjön ide,
a végén várom és akarom ennek a rosszul kezdett,
kilátástalan ügynek.
Ne jöjjön ide, ki más-más
piacon árulja nappalait és éjszakáit,*

*köznapjait és ünnepeit,
más áron és más tereken.
Én éjjel köhögök, sírok és káromkodom
és hánykolódom idegen földön.
Holnap május lesz,
hazamegyek és elásom magam,
egy keskeny pallón megyek
keresztül és felhúzódom mögöttem.
Ide ne jöjjön
rosszul végződött éjszakák után.
Én álmatlanul fekszem és pusztulok,
tüzes övvel derekamon,
tisztá ágyban, tisztán és fehéren.
Az éjszakáit hordja csak
bárak szemétdombjára.
Szörösen, fásan, elmúlt haraggal,
kigyógyulva minden reményből, illúzióból,
hiúságból és szeretetből,
mikor a reggel rásüt az ablakomra
és elszalad,
tarlós arcomra ne hozzon
szájában virágot bárak sarából.*

A VERSENY EZREDIK FUTAMÁBAN

*Hajók viszik egyre messzebb a pillanatot.
Megrakottan
a semmibe elúszó pillanathajók.
Magányos trapp ez,
arcomba röhögnek belülről az élet kellékei,
magányos trapp ez,
28 éve tart, magányos ügetés
völgynek, felcsapó dombnak
és elszunnyad mellettem a délután olykor,
elszunnyadnak a fák,
elalszik a folyóvíz mentében lefelé.
A hirtelen támadt szél
kifújja fejemből a nehéz ködöket.*

*Nem tudni, mire érkezünk,
nem, hova, miért,
ami van: minden pillanatban választani,
dönteni mindég, örökké.
Egy golyó lyukat üt a csendbe,
darázsként közeleg felém.
Mikor a szél kifújja belőlem a ködöket,
tisztán látom,
mit jelent elveszteni ezt a versenyt.
Egyetlen ember a városokban,
egyetlen a hűvös reggeleken,
egyetlen a pályán,
egyetlen a táguló körök magányában,
elszabadult tókéék,
elszabadult vad nevetés arcomon a verseny ezredik futamában.*

